

Orijinal Soru: Klinik Bilimler 200

200. Sirozlu hastalarda yapılacak cerrahi girişimlerin riskini belirlemeye kullanılan Child-Turcotte-Pugh sınıflandırmasında aşağıdaki kriterlerden hangisi kullanılmaz?

- A) Özofagus varis varlığı
- B) Bilirubin düzeyi
- C) Albümin düzeyi
- D) INR değeri
- E) Asit varlığı

Doğru Cevap: A

HIZLI TEKRAR NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR

İLGİLİ NOTLAR

GENEL CERRAHİ HIZLI TEKRAR

103

İsole splenik ven trombozu (sol taraflı PH) özellikleri

- Prehepatik portal hipertansiyon nedenlerindenidir.
- Pankreatit veya pankreas kanserlerine sekonder gelişir. Tromboza yatkınlık durumlarında da görülebilir.
- Splenik arterden gelen kan splenik veneden döner. Kan kısa gastrik damarlardan yoluna devam eder.
- Mide fundus varisi gelişimine neden olur. Ana kollateral sol gastroepiploik vendir. Gastroplenik venöz hipertansiyon görülür.
- Sol gastrik ven basinci normaldir. (özofagus varisi beklenmez)
- Karaciğerde herhangi bir patoloji olmadığı için portal ven basinci normaldir.
- Kanama ve hipersplenizm görülür.
- Karaciğer sağlığı olduğu için asit ve encefalopati beklenmez.
- Kontrol altına alınamayan olgular splenektomi ile tedavi edilir

 Özofagusta varis yok, mide fundusunda varis var = splenik ven trombozu

- Cruveilhier-Baumgarten ugultusu... Portal hipertansiyon, medusa başı ve/veya portal sistemle umbilikal ven kalınlığı arasındaki kollaterallerin epigastriumda oskulte edildiğinde duyulan venöz ses

Hepatofugal akım

Hepatofugal akım: Portal hipertansiyon varlığında karaciğerden kaval sisteme doğru akımdır. Porto-kaval anastomozlar olarak da bilinir

HEPATOFUGAL KOLLATERALLER

- Özofagus çevresi anastomozları
- Hemoroidal anastomozlar
- Karın duvan anastomozları
- Retroperitoneal anastomozlar
- Dalak civarı anastomozlar

- **Portal hipertansiyonda komplikasyonlar...** Kanama, asit, hipersplenizm ve encefalopati
- **Kanama ve hipersplenizm...** Tüm portal hipertansiyon tiplerinde görülür.
- **Asit en fazla...** Postsinüsoidal portal hipertansiyonda görülür
- **Asit ve hepatik yetmezlik presinüsoidal portal hipertansiyonda...** Nadiren görülür
- **Portal hipertansiyonlu hastalarda mortaliteden sorumlu en önemli faktör...** Kanama
- **Varis kanamasının tanısında en güvenilir yöntem...** Özofagoskopı

Özofagus varis kanamasının medikal tedavisi

Profilaksi	<ul style="list-style-type: none"> • Beta bloker (Propranolol) • Özofagoskopik skleroterapi ve band ligasyonu
Tedavi	<ul style="list-style-type: none"> • Direkt<ul style="list-style-type: none"> - Sengstaken-Blakemore tüpü - Özofagoskopik skleroterapi ve band ligasyonu • İndirekt<ul style="list-style-type: none"> - Vazopresin/Terlipressin: İskemik vazokonstriktif etkisi nedeniyle kullanım kısıtlı - Beta bloker (Propranolol) - Somatostatin(Octreotid): Günümüzde akut kanamada ilk tercih edilen ajan - TIPS(Transjuguler intrahepatik portosistemik şant): Karaciğer transplantasyonuna köprü olarak uygulanır.

- **Transjuguler intrahepatik portosistemik şant (TİPSS)...** Juguler ven aracılığı ile v. hepatica kateterizasyonu yapıldıktan sonra portal venin bir intrahepatik dalıyla bir hepatik ven arasında metalik bir stent yerleştirilmesi
- **TİPSS'in mutlak kontrendikasyonları...** Sağ kalp yetmezliği ve polikistik karaciğer hastalığı
- **TİPSS endikasyonları...** Endoskopik ve medikal tedaviye dirençli kanama, inatçı asit, Budd-Chiari sendromu, hepatopulmoner sendrom

Özofagus varis kanamasının cerrahi tedavisi

Direkt yöntemler	<ul style="list-style-type: none"> • Transösophageal ligasyon • Özofagus transeksiyonu (stapler ile) • Devaskülarizasyon (Sugiura ameliyatı) • Gastroözophageal rezeksyon: Kolon veya jejunum interpozisyonu
	<ul style="list-style-type: none"> • Nonselektif (Encefalopati riski yüksek) <small>Üç van portokaval şant</small>

Klinik Bilimler 200. soru
Tusdata Genel Cerrahi Hızlı Tekrar
Notu 1. Fasikül Sayfa 103

- **Child sınıflaması...** Serum bilirubin, serum albüm, INR, asit, encefalopati

Child-Turcotte-Pugh sınıflaması

	1	2	3
Serum Bilirubin	< 2 mg/dL	2-3 mg/dL	> 3 mg/dL
Serum Albüm	> 3.5 g/dL	2.8-3.5 g/dL	< 2.8 g/dL
Asit	Yok	Kontrollü	Kontrolsüz
Encefalopati	Yok	Kontrollü	Kontrolsüz
INR	< 1.7	1.7-2.2	> 2.2

- **Son evre karaciğer yetersizliği skorlama sistemi modeli (MELD)...** INR, bilirubin düzeyi ve kreatinin düzeyi
- **Child ve MELD'in ortak kriterleri...** Bilirubin ve INR
- **Asit varlığında...** Sekonder hiperaldosteronizm görülür, bir kısır döngü yaratılan sodyum ve su retansiyonuna neden olur.
- **Asit tedavisinde...** Sodyum alımının kısıtlanması (2 g/gün) ve diüretik tedavisi olarak spironolaktone, yüksek kalorili, karbohidrat ve protein zengin diet, vitamin desteği
- **Medikal tedaviye dirençli asit tedavisinde tedavi...** Parasentez, TİPSS, peritonovenöz şant veya karaciğer transplantasyonu

Encefalopati gelişmesini kolaylaştıran faktörler

Enfeksiyon	İlaçlar: Narkotikler, trankilizanlar ve sedatifler gibi ilaçlar
<ul style="list-style-type: none"> • Artmış nitrojen yükü • Gastrointestinal kanama • Ağrı diürez • Azotemi • Diyetle aşırı protein alımı • Konstipasyon	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrolit ve sıvı bozuklukları • Hiponatremi • Hipopotasemi • Metabolik asidoz veya alkaloz • Hipoksia • Hipovolemi

17. Elli yedi yaşındaki erkek hasta, 1 yıldır giderek artan hâlsizlik ve yorgunluk şikayetleriyle başvuruyor. Laboratuvar incelemelerinde ALT 175 U/L, AST 160 U/L ve açlık kan şekeri 150 mg/dL saptanıyor. Hastanın, 6 aydır metakarpofalangeal eklemlerinde ağrı ile şişlik olduğu ve impotans yakınması bulunduğu öğreniliyor. Fizik muayenede karaciğer midklaviküler hatta kot altında 4-5 cm kadar palpe ediliyor.

Bu hastada aşağıdaki incelemelerden öncelikle hangisi istenmelidir?

- A) Transferrin saturasyonu ve ferritin
- B) Manyetik rezonans kolanjiyopankreatografi
- C) Serum alfa-1 antitripsin düzeyi
- D) Antinükleer antikor düzeyi
- E) 24 saatlik idrarda bakır düzeyi

Doğru cevap: A

18. Ülseratif kolit tanısı ile izlenen 55 yaşındaki erkek hasta sarılık ve sağ üst kadran ağrısı ile başvuruyor. Laboratuarda ALP, GGT ve direkt bilirübün yüksekliği saptanıyor.

Bu hastada en olası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Otoimmün hepatit
- B) Wilson hastalığı
- C) Primer bilyer kolanjit
- D) Alkol dışı yağlı hepatit
- E) Primer sklerozan kolanjit

Doğru cevap: E

KARACİĞER SİROZU ve KOMPLİKASYONLARI

- **Sirozda portal hipertansiyona bağlı gelişen bulgular...**
  - ✓ Kollateral venler (Özofagus varisi, Caput medusa vb)
  - ✓ Splenomegalı, Hipersplenizm (pansitopeni)
  - ✓ Asit (spontan bakteriyel peritonit, hepatorenal sendrom)
- **Sirozda hem portal hipertansiyon hem de hepatosellüler yetmezlige bağlı gelişen bulgu... Hepatik encefalopati**
- Dekompanse siroz bulguları...

Klinik Bilimler 200. soru

Tusdata Dahiliye Hızlı Tekrar Notu 1.
Fasikül Sayfa 090

- **Child-Pugh klasifikasyonundaki parametreler...**
  - ✓ Albümín
  - ✓ Bilirübün
  - ✓ Asit varlığı
  - ✓ Encefalopati
  - ✓ Protrombin zamanı
- **Karaciğer transplantasyon önceliğini belirlemeye kullanılan skorlama sistemi... MELD**
- **MELD skorlamasında kullanılan parametreler...**
  - ✓ INR
  - ✓ Bilirubin
  - ✓ Kreatinin

- **Portal hipertansiyonun (PoHT) en sık nedeni... Siroz (sinüzoidal portal hipertansiyon)**
- **Postsinüzoidal PoHT'un bazı nedenleri...**
  - ✓ Venooklüzif hastalık (intrahepatik)
  - ✓ Budd-Chiari sendromu (ekstrahepatik)
- **Presinüzoidal PoHT'un bazı nedenleri...**
  - ✓ Şistozomiyazis (intrahepatik)
  - ✓ Portal ven trombozu (ekstrahepatik)

Budd-Chiari sendromu vaka sorusunda için ipuçları

- Tromboz risk faktörü
  - ✓ Miyeloproliferatif hastalıklar (özellikle PV)
  - ✓ Oral kontraseptif ilaç kullanımı, gebelik
  - ✓ Herediter trombofil
- Akut gelişen sağ üst kadran ağrısı
- Hepatomegalı, asit
- Görüntülemede KC kaudat lopda hypertrofi
- **Venooklüzif hastalık (sinüzoidal obstrüksiyon sendromu) için en önemli risk faktörü... Kemik iliği nakli gibi ağır kemoterapiler**
- **Özofagus varis kanaması primer profilaksi... Propranolol veya endoskopik ligasyon**
- **Özofagus varis kanaması sekonder profilaksi... Propranolol ve endoskopik ligasyon (kombine edilir)**
- **Portal basıncı düşürdüğү için özofagus varis kanamasında endoskopiden önce kullanılan ilaçlar... Somatostatin analogu (oktreatid) ve Terlipressin (Propranolol ise kontraendikedir)**
- **Özofagus varis kanamasında endoskopinin başarısız olduğu durumda yaklaşımlar...**
  - ✓ Sangstaken-Blackmore tüpü (balon tamponad)
  - ✓ Transjuguler intrahepatik portosistemik şant (TIPSS)

- **Serum-asit albümín gradiyenti (SAAG) > 1.1 ise olası tanılar... Portal hipertansiyon (transuda)**
  - ✓ Siroz
  - ✓ Sinüzoidal obstrüksiyon sendromu
  - ✓ Budd-Chiari sendromu
  - ✓ Konjestif kalp yetmezliği
- **SAAG < 1.1 ise olası tanılar... Portal hipertansiyon dışı (genellikle eksuda)**
  - ✓ Peritoneal karsinomatozis
  - ✓ Peritonit (Tüberküloz, bakteriyel)
  - ✓ Pankreatit
- **SAAG < 1.1 olmasına rağmen transuda vasfında asit gelişmesine neden olan hastalık... Nefrotik sendrom**
- **Lenfosit hakimiyeti ve adenozin deaminaz yüksekliği olan bir asitte öncelikli tanı... Tüberküloz peritonit**
- **Asitte tedavi sıralaması...**
  - ✓ Tuzsuz diyet
  - ✓ Spironolakton → Furosemid
  - ✓ Boşaltıcı parasentez
- **Asitte su kısıtlama endikasyonu... Sodyum < 130 meq/L**
- **Refrakter asit tanı... Tuz kısıtlaması + 400 mg spironolakton + 160 mg furosemide yanıt olmaması**